

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กกบ.พบ.

ที่ กห 0446.8/1486

(แผนกส่งกำลัง โทร. 94441)

วันที่ 30 มี.ค.47

เรื่อง แนวทางการป้องกันและการบริหารยา/เวชภัณฑ์ที่จัดหาจากเงินรายรับสถานพยาบาลสื่อสารภาพ
หรือหมาย

เรียน จก.พบ.

- ถ้างดึง 1. ประกาศ พบ. เรื่อง การกำหนดยศดยาและเวชภัณฑ์คงเหลือของ รพ.ทบ. ลง 3 พ.ค.45
2. ระเบียบ กห. ว่าด้วยการรักษาเงินรายรับสถานพยาบาล พ.ศ.2540

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงาน การบริหารยาและเวชภัณฑ์ของ รพ.ทบ.ประจำปีงบประมาณ 2546

1. ปัญหา การขาดซื้อยาและเวชภัณฑ์มากเกินความจำเป็นหรืออัตราการใช้ยา/เวชภัณฑ์ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ ในการกำหนดความต้องการเพื่อจัดหา ทำให้เกิดปัญหา ยา/เวชภัณฑ์เสื่อมสภาพและหมดอายุ ซึ่งจะกระทบต่อสถานภาพเงินรายรับของหน่วยได้

2. กกบ.พบ.ขอสรุปเรื่องเดิมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ตามข้องดึง 1. พบ. ได้กำหนดให้ รพ.ทบ.บริหารยาและเวชภัณฑ์ที่จัดหาด้วยเงินรายรับสถานพยาบาลของหน่วย ให้มีขอดคงเหลือ ไม่เกิน 6 เท่าของต้นทุนขายโดยเฉลี่ยต่อเดือน (สห. กำหนด ให้ไม่เกิน 4 เท่า แต่ พบ. มีภารกิจให้ รพ.ทบ. รองรับยา/เวชภัณฑ์ให้กับหน่วยในพื้นที่จังหวัด ให้ไม่เกิน 6 เท่า) แต่ยังไง ไรก็ตามหากหน่วยมีข้อจำกัดหรือมีเหตุผลพิเศษ ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศฯ ได้ ให้รับเงิน พบ. เพื่อพิจารณาเป็นกรณีไป และ สสส.ทบ. จะใช้ข้อมูลดังกล่าวในการตรวจสอบ รพ.ทบ. ว่าดำเนินการตามที่ พบ. ได้ออกประกาศไว้หรือไม่ รวมทั้งถ้ามีการตรวจพบข้อบกพร่อง สสส.ทบ. อาจชี้ว่าเป็นความผิดของหน่วยได้

2.2 การรายงานข้อมูลเบ็ดเตล็ดของยา/เวชภัณฑ์ของ รพ.ทบ. ประจำปีงบประมาณ 2546 (สิ้น ก.ย.46) รายเดือน เรียบเรียงตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (เนพา รพ.ทบ. ที่ส่งข้อมูลครบถ้วน 24 แห่ง) สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ขอดคงเหลือของยา/เวชภัณฑ์ของ รพ.ทบ. ปี 2546 เทียบกับต้นทุนขายเฉลี่ยต่อเดือน มีค่าเฉลี่ย 4.65 เท่า

2.2.2 ยัตราชาระมุนเวียนของยาและเวชภัณฑ์ (Inventory Turnover) คำนวณ โดยเทียบอัตราส่วนระหว่างต้นทุนขายต่อตัวที่ตั้งปีกับยอดขายยา/เวชภัณฑ์คงเหลือ พบ. ประเมินอัตราการหามุนเวียนของยา/เวชภัณฑ์เฉลี่ย เท่ากับ 3.64

2.2.3 จากข้อมูลในข้อ 2.2.2 พบ. ระบุระยะเวลาการหามุนเวียนของยา/เวชภัณฑ์คงคลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 141 วัน

2.2.4 รพ.ทบ. ที่มียอดยา/เวชภัณฑ์คงคลังน้อยกว่า 4 เท่าของต้นทุนขายเฉลี่ยต่อเดือน ประกอบด้วย รพ.รร.6, รพ.อ.ป.ร., รพ.ค่ายกาญจนรังษี, รพ.ค่ายรามราชนิเวศน์, รพ.ค่ายสุรนารี, รพ.ค่ายประจักษ์ศิลปาคม, รพ.ค่ายกาฬสินธุ์, รพ.ค่ายสุริยพงษ์, รพ.ค่ายบิรุประวัติ, รพ.ค่ายสมเด็จพระนเรศวรม, รพ.ค่ายเมืองพาราชา, รพ.ค่ายยิ่งใหญ่ชุมพร และ รพ.ค่ายชัยราษฎร์

2.2.6 รพ.ทบ.ที่มีข้อคดยา/เวชภัณฑ์คงคลังเกิน 6 เท่าของต้นทุนขายแล้วลี้ภัยต่อเดือน ประกอบด้วย รพ.ค่ายสูรลึงหนาท, รพ.ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ, รพ.ค่ายขุนแลืองธรรมนิกรราช และ รพ.ค่ายวิภาวดีรังสิต

2.3 จากผลการตรวจเชิงมหิดลสายแพทย์ของ ขก.พบ. และคณะในห่วงปีงบประมาณ 2547 ที่ผ่านมา พบว่ามี รพ.ทบ.บางแห่งมียา/เวชภัณฑ์บางรายการที่หมกคลายด้วยแล้วและไกส์หมกคลาย โดยเฉพาะยา/เวชภัณฑ์ที่ไกส์หมกคลาย รพ.ทบ.อาจไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับหนึ่งของและแต่ละหนึ่งยก็มีปัญหาแตกต่างกันไปในลักษณะของพื้นที่และแนวทางในการบริหารฯและเวชภัณฑ์ที่ต่างกัน

2.4 ผลการตรวจการเงินและบัญชีของ สตช.ทบ. ต่อ รพ.ทบ. ที่ผ่านมา พนว่า รพ.ทบ.
บางแห่ง ไม่ได้จัดท้าทžeเบี้ยนคุณยาและเวชภัณฑ์ (รวมทั้งน้ำยาเคมี และเวชภัณฑ์ทางทันตกรรม) (แบบ
รพ.S) และหลักฐานใบเบิก เพื่อตัดจ่าขยาและเวชภัณฑ์ระหว่างคลังฯ กับคลังข้อม หรือหน่วยรองของ
รพ.ทบ.

3. จากข้อมูลตามข้อ 2 กกบ.พบ. มีข้อพิจารณาเพื่อให้ รพ.ทบ.ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

3.1 มาตรการป้องกันปัญหาตามข้อ 1 เรื่องการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์เกินความจำเป็นหรืออัตราการใช้ยา/เวชภัณฑ์ ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ ในการกำหนดความต้องการ ทำให้เกิดปัญหา ยา/เวชภัณฑ์ เกี่ยมสุภาพและห้ามค่าย ไว้ รพ.ทบ.ดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 ให้ รพ.ทบ. ปฏิบัติตามประกาศ พบ. ที่ ๕๙๔/๒๕๖๑ โศบกเร่งครัวด กล่าวที่ออก รพ.ทบ. ต้องการจัดหายา/เวชภัณฑ์ รายการใดที่หน่วยมีข้อจำกัดหรือเหตุผลความจำเป็นที่ต้องจัดทำไว้ เกิน ๖ เท่า ของใช้ราชการในให้ พบ. (ผ่าน กกบ.พบ.) พิจารณาเป็นกรณีไป และให้ รพ.ทบ. แจ้งให้ กองแผน กทม. เกี่ยวกับข้อจำกัด หรือค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อยาของ รพ.ทบ. (ห้าม) ทราบ ประกาศ พบ. ที่ ๕๙๔/๒๕๖๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตือนความต้องการภายในหน่วยที่วบ

3.1.2 คณะกรรมการบริหาร รพ.๗ ควรกำหนดเป้าหมายในการบริหารฯ/เวชภัณฑ์รวมทั้ง สป.สืบฯเพื่อคงคุณภาพ ไม่ให้เกินที่กำหนด จะทำให้ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทางธุรการและหน่วยรังสีวินามุนเรียนมากขึ้น โดยให้ใช้ระบบการควบคุมภายในของหน่วยเป็นเครื่องมือในการคำนวณงานเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตึงกัล่าว และรับรวมปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ที่จะมีผลกระทบต่อหน่วยโดยตรง (ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544)

3.1.3 ให้หน่วยงานแผนการจัดหา/การใช้ยา/เวชภัณฑ์ โดยใช้ระบบการควบคุมภายในของหน่วย เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เช่น ห้องยาเมื่อระบบการตรวจสอบวันหมดอายุยา/เวชภัณฑ์ภายในคลังฯ เป็นวงรอบ (หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์ควบคุมฯ) และมีระบบการรายงานยา/เวชภัณฑ์ใกล้หมดอายุเป็นวงรอบไปที่ พอ.ฯ ทราบ ก่อนหมดอายุ 1½ ปี, 1 ปี, 9 เดือน, 6 เดือน เพื่อแจ้งแพทย์ที่ช่วยว่างใช้ยา/เวชภัณฑ์ รวมทั้งแข้งบริษัทฯ เพื่อแลกเปลี่ยนกรณีคาดว่าจะหมดเวลาคงกล่าวหมดน้ำยาในรพ. ไม่ทัน เที่ยวนี้

3.1.4 ปีที่ผ่านมา รพ.ทบ.รายงานยอดยาคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณตามประจำเดือนที่อ้างถึง 1 ให้ พบ.(กกบ.พบ.) ล่าช้ากินก้าหานความมากและปัจจุบันบางหน่วยยังไม่รายงานให้ทราบ (กกบ.พบ. ได้มีหนังสือแจ้งให้หน่วยเร่งดำเนินการส่งไฟล์แล้ว) ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม ได้ทั้งหมด ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาจะไปตรวจเยี่ยมหน่วยสายแพทย์ฯ จึงขอให้ รพ.ทบ.รายงานข้อมูลตามเดือน ณ สิ้นปีงบประมาณ ให้ พบ.(กกบ.พบ.) ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป (กกบ.พบ.จะมีหนังสือแจ้ง ให้ รพ.ทบ.ดำเนินการทุกปี)

3.2 การบริหารยาและเวชภัณฑ์ เพื่อป้องกันปัญหา ยา/เวชภัณฑ์เสื่อมสภาพและหมดอายุ ให้ รพ.ทบ. ดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ให้ รพ.ทบ. ตรวจสอบการหมุดยา/เวชภัณฑ์ที่หันร่องไว้ทั้งหมดที่ใช้ รายการรับสต็อกยา/เวชภัณฑ์ ดังนี้

3.2.1.1 หากหน่วย มียา/เวชภัณฑ์รายการใดที่ใกล้หมดอายุ ให้รับดำเนิน การประสานบริษัทฯ ที่จำหน่าย ในการแยกเปลี่ยน โดยเร็วต่อไป

3.2.1.2 กรณีที่ รพ.ทบ. ตรวจสอบแล้วมียา/เวชภัณฑ์ใกล้หมดอายุ และ ไม่สามารถใช้แพทย์บูรณะใช้ได้ทันหรือแยกเปลี่ยนบริษัทฯ ได้ ให้รายงานให้ พบ.ทราบ เพื่อประสาน รพ.ทบ. ใกล้เคียง ในการแยกเปลี่ยนหมุนเวียน ให้กับกองหมดอายุ โดยให้รายงานเป็นรายการ (ระบุ Trade name ตัวย่อ), ชนิดบรรจุ, สถานที่อยู่, จำนวน, รายการรวมทั้งหมด, บริษัทผู้จำหน่ายให้กับ รพ.ทบ. และ วันหมดอายุ

3.2.1.3 กรณีมียาเคมี, เคมีภัณฑ์, สป. สิ้นเปลืองทางทันตกรรมและ เวชภัณฑ์ คุณภาพดี ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 3.2.1.1 และ 3.2.1.2

3.2.1.4 กรณีที่ รพ.ทบ. มียา/เวชภัณฑ์สิ้นๆ ที่หมดอายุแล้ว ให้แจ้งให้ พบ.ทราบโดย ใจร้ายงานเป็นรายการตามข้อ 3.2.1.2 หรือรายงานเป็นวงเงินรวมก็ได้ เพื่อที่ พบ. จะได้ปรับชุม พิจารณาปรับแผนการแยกจ่ายเงินอุดหนุน เพื่อการแก้ปัญหาเฉพาะรายให้ต่อไป ส่วนยาเวชภัณฑ์ที่หมดอายุ หน่วยฯ จะต้องจำหน่ายตามระเบียบฯ ต่อไป

3.2.1.5 หาก รพ.ทบ. ตรวจสอบยาและเวชภัณฑ์ที่หันร่องไว้ทั้งหมดที่ใช้ รายการรับสต็อกยา/เวชภัณฑ์ (รวมน้ำยาเคมีฯ, เวชภัณฑ์ทางทันตกรรม) และ ไม่มีรายการใดที่หมดอายุหรือใกล้หมดอายุ ให้ยื่นขันต่อให้ พบ.ทราบ

3.2.1.6 ให้เข้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุณภาพและเวชภัณฑ์ (รวมทั้งน้ำยาเคมี และ เวชภัณฑ์ทางทันตกรรม) (แบบ รพ.5) และหลักฐานใบเบิก เพื่อตัดจ่ายยาและเวชภัณฑ์ระหว่างคลังฯ กับ คลังย่อย หรือหน่วยรองของ รพ.ทบ. ตามระเบียบ กท. ที่อ้างถึง 2 เพื่อใช้สอบทานความถูกต้องกับพัสดุที่มีอยู่จริง และการตรวจสอบต่อนั้นพัสดุสิ้นไป

3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลยอดยาคงเหลือคง รพ.ทบ. ในปีงบประมาณ 2546 ตาม ข้อ 2.2 (เฉพาะ รพ.ทบ. ที่ส่งข้อมูลครบจำนวน 24 แห่ง ส่วน รพ.ทบ. ที่เหลือ พบ. ให้หน่วยส่งข้อมูลเพิ่มเติม แล้ว กกบ.พบ. จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลอีกรอบหนึ่ง) เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จึงขอให้ รพ.ทบ. ตามข้อ 2.2.4-2.2.6 ดำเนินการ ดังนี้

3.2.2.1 ให้ รพ.ทบ. ตามข้อ 2.2.5 (รพ.ทบ. ที่มีข้อคดคงเหลือ 4-6 เท่าๆ) ตรวจสอบ และวางแผนการจัดท้าย/เวชภัณฑ์ไม่ให้เกิน 6 เท่าตามประกาศ พบ. ที่อ้างถึง 1 และมาตรการที่แบ่งให้ทราบ ข้างต้นโดยเคร่งครัด

3.2.2.2 ให้ รพ.ทบ. ตามข้อ 2.2.6 (รพ.ทบ. ที่มีข้อหางเหลือ 6 เท่าๆ) ตรวจสอบ, วิเคราะห์ว่ารายการยา/เวชภัณฑ์ใดที่หน่วงขัดหายแล้วมีข้อคดคงเหลือเกิน 6 เท่าๆ พร้อมกับให้วางแผนการใช้ยา/เวชภัณฑ์หรือการจัดหารายการดังกล่าว เพื่อไม่ให้เกิน 6 เท่าตามประกาศ พบ. ที่อ้างถึง 1 และ ให้รายงานแผนการดำเนินการดังกล่าว พร้อมระบุระยะเวลาที่หน่วงฯ สามารถปรับให้มีข้อคดคงเหลือไม่เกิน 6 เท่าๆ ว่าใช้เวลาประมาณเท่าไรในภาพรวมและแต่ละรายการ ให้ พบ. พบ. ทราบด้วย และท้าเนินมาตรการที่แบ่งให้ทราบข้างต้นโดยเคร่งครัด

4. กกบ. พบ. พิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารยาและเวชภัณฑ์ของ รพ.ทบ. เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาฯ/เวชภัณฑ์เดื่องสภาพและหมดอายุในอนาคต และไม่ส่งผลกระทบต่อสถานภาพเงินรายรับของหน่วย ดังนั้น เห็นควรดำเนินการดังนี้

4.1 อนุมัติหลักการตามที่ได้พิจารณาแล้ว ในข้อ 3 และ ให้ รพ.ทบ. ดำเนินการตามแนวทาง

ในข้อ 3

4.2 ให้ รพ.ทบ. ทุกแห่งตรวจสอบและส่งซ้อมตามข้อ 3.2.1 ให้ พบ. (กกบ. พบ.) ทราบ
ใน 14 พ.ค. 47

4.3 ให้ รพ.ทบ. ตามข้อ 2.2.6 ดำเนินการต่อแผนการดำเนินการตามข้อ 3.2.2.2 ให้ พบ.
(กกบ. พบ.) ทราบใน 14 พ.ค. 47

4.4 ให้ กกบ. พบ. ทราบ

4.5 นำเรียนรู้ รอง จก. พบ. และ ผช. จก. พบ. เพื่อกลุ่มทราบ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติตามเสนอในข้อ 4.

พ.อ.

(ชนา ศุรารักษ์)

รอง ผอ. กกบ. พบ. ปฏิบัติหน้าที่

ผอ. กกบ. พบ.

๐๔/๕/๔๗

✓

พ.อ. พ.

(ประวิชช์ ตันประเสริฐ) ทราบ

๗๑. พบ.

๓๐ มี.ค. 47

พ.อ. ต.

✓
(วิทยา ช่อวิเชียร)

ทราบ

พ.อ. ๗๑/

รอง จก. พบ.

๓๑ มี.ค. 47

(อิสสระชัย จุลโนก)

ผช. จก. พบ.

๓๑ มี.ค. 47